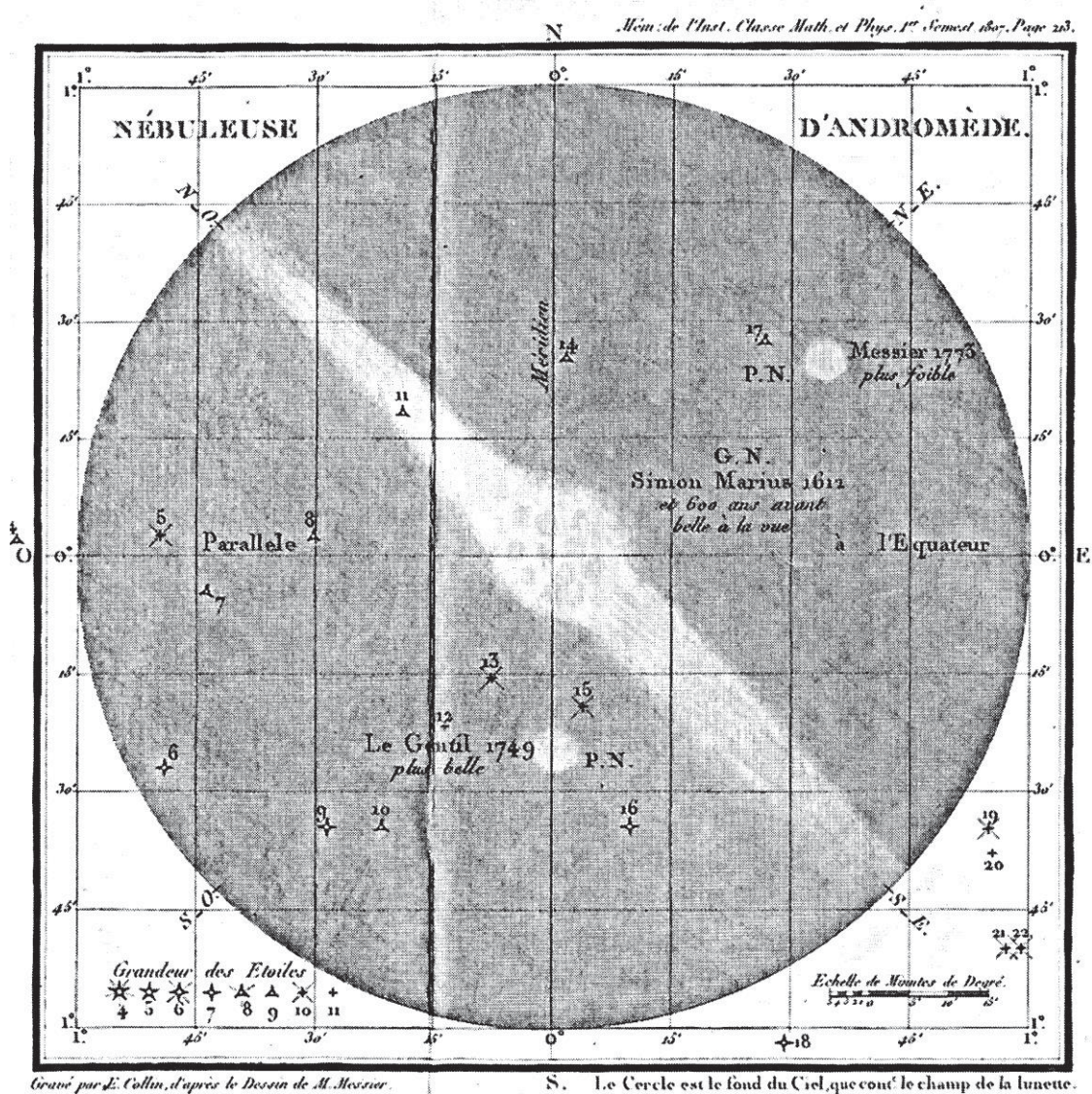

Ο κατάλογος Messier (M)

Οι πολύ γνωστοί αριθμοί M των αντικειμένων βαθέως διαστήματος είναι το έργο του Charles Messier (1730 – 1817). Ενώ ερευνούσε για κομήτες, ο Messier ανακάλυψε πολλά σμήνη, νεφελώματα και γαλαξίες. Εξέτασε επίσης νεφελώματα που είχαν αναφερθεί από άλλους, όπως το M40, το οποίο και σωστά προσδιόρισε ως διπλό άστρο.

Εικόνα 1. Σχεδιάσμα του Messier για τα M31, M32, και M110, που αποδεικνύει ότι είχε παρατηρήσει τον M110 αν και δεν τον κατέγραψε στον κατάλογο του. Από το *Memoires de la classe des sciences mathematiques et physiques de l' Institut National de France*, 1807 p.214.

Ο κατάλογος Messier έχει αναθεωρηθεί από την εποχή του Messier. Ο αρχικός κατάλογος, που δημοσιεύθηκε στο *Connaissance des Temps*

(Γαλλικό αστρονομικό almanac) το 1787, περιέχει 103 αντικείμενα· πολλά από αυτά μετά το M68 ανακαλύφθηκαν από τον συνεργάτη του Messier, Pierre Mechain. Οι θέσεις που έδωσε ο Messier για τα M47, M48 και M91 ήσαν λανθασμένες, και αυτές για τα M102 και M103 δεν δόθηκαν καθόλου. Ο Mechain αργότερα ανέφερε ότι το M102 ήταν μια δεύτερη παρατήρηση του M101. Μεταγενέστεροι παρατηρητές διόρθωσαν αυτά τα λάθη.

Οι προσδιορισμοί M104 έως M110 δόθηκαν από σύγχρονους συγγραφείς σε αντικείμενα τα οποία ο Messier παρατήρησε αλλά δεν καταλογογράφησε. Για όλη την ιστορία, δείτε το *The Messier Album* (Cambridge, 1978) των John H. Mallas και Evered Kreimer, το οποίο περιέχει και ένα αντίγραφο του αρχικού καταλόγου του Messier στα Γαλλικά. Δύο άλλα καλά εγχειρίδια είναι το *Messier's Nebulae and Star Clusters* (Cambridge, 1991) του K. Glyn Jones και το *The Messier Objects* (Cambridge, 1998) του S. J. O'Meara.

Ο Messier παρατηρούσε από τον γεμάτο καπνιά αέρα του Παρισιού, με μια ποικιλία τηλεσκοπίων, κανένα από τα οποία δεν ήταν μεγαλύτερο από 8 inches (20 cm). Τα κατοπτρικά τηλεσκόπιά του των 7.5 και 8 ιντσών είχαν κάτοπτρα τέτοιας χαμηλής ανακλαστικότητας ώστε η απόδοσή τους να συγκρίνεται με σύγχρονα τηλεσκόπια της μισής διαμέτρου. Έτσι, κάτω από καλές συνθήκες και με κάποια εκπαίδευση, αναμένεται ότι θα μπορείτε να δείτε όλα τα αντικείμενα Messier με ένα τηλεσκόπιο 3.5 ιντσών (9 cm). Κατά το τέλος Μαρτίου ή αρχές Απριλίου μπορείτε επίσης να τα δείτε ΟΛΑ κατά την διάρκεια μιας και μόνης νύχτας, κάτι που αποκαλείται μαραθώνιος Messier, μια απαιτητική επιχείρηση επειδή, για να προλάβετε, κάποια αντικείμενα πρέπει να ειδωθούν με το λυκόφως.